

Vývoj školy v letech 1920–2020

Rozvoj školství byl v rakouské monarchii zahájen reformami v 60. letech 19. století. Tehdy začaly v Tišnově vznikat postupně obecné a měšťanské (chlapecká a dívčí) školy, následně pak

i střední odborné školy, hospodářská, průmyslová pokračovací a zimní hospodářská škola pro zemědělce, tak bylo zajištěno ve městě základní a střední odborné školství, za gymnaziálním vzděláváním však museli studenti z Tišnovska i nadále dojíždět do Brna.

Až se vznikem samostatného Československa byly v Tišnově vytvořeny podmínky pro založení střední školy všeobecného zaměření, kterou bylo gymnázium. Události spojené se založením zaznamenal ve školní kronice první ředitel Tomáš Šílený. Návrh podal 6. března 1920 na schůzi městského zastupitelstva tehdejší starosta Alois Řezáč. Škola měla být založena při příležitosti 70. narozenin prezidenta T. G. Masaryka a měla nést i jeho jméno. Zastupitelstvo návrh schválilo a

městská rada vypracovala žádost ministerstvu školství a národní osvěty, ve které argumentovalo především nedostatkem českých středních škol v Brně, kde převažovaly i po zřízení republiky školy německé, dále přirozenou spádovostí tišnovského regionu, která zajišťovala dostatečný počet žáků, a dobrou ekonomickou situací města, jež mu umožňovala založit školu z vlastních finančních prostředků. Důvody byly ministerstvem shledány za dostatečně pádné, výnosem ministra školství a národní osvěty G. Habrmana číslo 27295 z 21. 6. 1920 a povolením moravské zemské školní rady číslo 19278 ze dne 24. 6. 1920 bylo umožněno zřídit v Tišnově městské reformní reálné gymnázium. Zřízení ale ministerstvo podmínilo tím, že se na něm stát nebude finančně podílet, výuka bude probíhat jako na státních gymnáziích a město si samo zajistí učitele. Žádost o pojmenování školy podle prezidenta Masaryka byla zamítnuta.

Samotné založení školy dostalo na starost nově zřízené Kuratorium gymnazijní, jemuž předsedal starosta Řezáč. Kuratorium zřídilo gymnazijní fond a již v srpnu 1920 po uspořádání slavnosti tišnovských spolků do něj přibylo 17 000 Kč. Kuratorium se postaralo i o provizorní umístění gymnázia do budovy měšťanské dívčí školy včetně vybavení tříd a kabinetu. Školné stanovilo na 400 Kč ročně, při zápisu platil žák 10 Kč přijímacího poplatku, 15 Kč na učební a 5 Kč na herní pomůcky. Založen byl i fond na podporu nemajetných žáků a z jeho prostředků pak byly kupovány učebnice, chudí žáci nemuseli ani platit školné. Do fondu přispívali svými dary sami občané, město i okolní obce, místní spolky a firmy, peníze byly získávány i každoročně pořádanými gymnaziálními slavnostmi. Prvním ředitelem se stal na požádání městské rady Tomáš Šílený, žijící v této době v Tišnově na odpočinku, bývalý ředitel II. českého gymnázia v Brně, klasický filolog a vynikající odborník, který položil gymnáziu velice dobré základy. Prvními

profesory byli jmenováni Alois Macků, jenž byl uvolněn z gymnázia v Uherském Hradišti, a Jan Kosík z reálného gymnázia v Brně, dále s výukou pomáhali učitelé měšťanských škol. Stálý pedagogický sbor se pak vytvářel postupně během 20. let.

Žák vstupoval na gymnázium z obecné školy asi v 11 letech po vykonání přijímacích zkoušek, výuka trvala 8 let, podle latinského číslování procházel postupně primou až oktávou. Studia ukončil maturitní zkouškou. V roce 1920 vstoupilo do dvou tříd primy 80 žáků, z toho 58 chlapců a 22 dívek, v následujících letech pak přibývali další, a proto se vedle zajištění výuky stalo nejnaléhavějším úkolem postavení vlastní budovy. O stavbě se rozhodlo na schůzi městského zastupitelstva 13. září 1924. Stavět se začalo podle plánů stavitele Rudolfa Svobody. Rozpočet činil 830 545 Kč, na něj dostalo město půjčku 850 000 Kč od spořitelny Velkého Meziříčí. Město zakoupilo i pozemek v ulici Na Hrádku vedle městského chudobince. Dvoupatrová budova s 8 třídami, posluchárnou pro fyziku a chemii, kreslírnu, ředitelnu, sborovnu a 6 kabinetů byla dokončena o prázdninách roku 1925, do budoucna se počítalo s jejím rozšířením o prostory sousedního chudobince. Škola měla na tehdejší dobu moderní vnitřní vybavení, mj. elektrické osvětlení, ústřední topení a splachovací záchody. Vzhledem k vysokým nákladům na provoz školy požádalo město o její převedení do státní správy. Stalo se tak smlouvou mezi MŠaNO a městem Tišnovem ze dne 15. 3. 1927, podle níž převzala zpětně od 1. 1. 1926 státní školská správa do svého vlastnictví tišnovské gymnázium a zavázala se jej dobudovat do konečné podoby osmitřídního ústavu. Městu zůstala ve vlastnictví budova a závazek rozšířit stávající zařízení o přístavbu s dalšími učebnami a tělocvičnou. V roce 1928 složili maturitní zkoušky první abiturienti gymnázia. Z původně přihlášených 80 žáků v roce 1920 jich úspěšně ukončilo studium 26, z toho 11 s vyznamenáním. To svědčí o skutečné náročnosti studia. S maturanty se rozloučilo i město. Městská rada pro ně uspořádala slavnostní večeři za účasti předsedy maturitní komise a vrchního školního rady, poté taneční zábavu zvanou věneček. Kromě maturitního vysvědčení jim zůstala řada vzpomínek na školní majálesy a akademie, výlety, divadelní představení i členství v Masarykově letecké lize.

V 30. letech se stal další chod gymnázia značně problematickým. Stěžejním problémem byl značný nárůst počtu žáků. Ve školním roce 1936/37 měla již škola 589 žáků ve 14 třídách a stále jenom 8 učeben. Počty žáků ve třídách byly velmi vysoké, v nižších ročnících se pohybovaly kolem 50, ve vyšších kolem 40 žáků ve třídě, vyučovalo se proto i v náhradních prostorách v ostatních tišnovských školách. Od roku 1934 vykonával funkci ředitele Rudolf Bříza. Jemu a tehdejšímu starostovi Aloisi Řezáčovi připadlo za úkol uskutečnit plánovanou přístavbu. Město však nemělo finanční prostředky. Podstatnou část peněz proto zajistilo rodičovské sdružení tak, že celkově částku 229 330 Kč poskytli bezúročně rodiče (500–1000 Kč) po dobu studia svého dítěte, po jeho maturitě jim byla postupně vrácena, 100 000 Kč darovala škole městská spořitelna a 127 000 Kč stát. Stavba byla provedena během školního roku 1936/37 a škola jí získala šest nových učeben a kabinetů. Svého největšího rozvoje dosáhlo předválečné gymnázium v roce 1938/39, kdy školu navštěvovalo v 19 třídách celkem 710 žáků. V témže roce se účastnilo 57 studentů IV. středoškolských her v Praze, kde vybojovali jednu zlatou a dvě bronzové medaile.

Přišla však okupace, období těžkých zkoušek pro školu i město. Při revizi sítě středních škol v roce 1940 se podařilo školu uhájit. Přesto klesl počet žáků během okupace na polovinu.

Nařízením okupačních úřadů byly zpřísněny přijímací zkoušky, uchazeči museli prokazovat „rasovou čistotu“ a

k přijímacím zkouškám přinášet fotografie svých rodičů, vyžadovala se především znalost němčiny a tělesná zdatnost. V lednu 1941 bylo zastaveno vyučování dějepisu a dějin české literatury, naopak se zvýšil počet hodin německého jazyka a nově byla zavedena německá konverzace, některé odborné předměty se učily německy. I přes tyto obtížné podmínky se profesori gymnázia své profesní etice nezpronevěřili a vychovávali dál své žáky ve vlasteneckém duchu, někteří přinesli i oběť nejvyšší. Profesori Ladislav Jandásek, Alois Macků a Ludvík Sitař jako funkcionáři sokolské odbojové organizace zemřeli v nacistických věznicích, další byli vězněni nebo totálně nasazeni. Nacistickou perzekucí byli postiženi i žáci, uvězněni byli Richard Janků, Jindřich a Božena Krausovi, 14 bývalých absolventů bylo umučeno v nacistických věznicích a táborech, 4 padli v boji za osvobození, dalších 13 bylo za války vězněno. Konec války zastihl gymnázium v neutěšeném stavu. Téměř se nevyučovalo, školní sbírky byly zcenzurovány a rozkradeny německými vojáky, starší studenti byli nasazeni na nucené práce. V červnu 1944 byla celá budova zabrána pro kanceláře letecké továrny Diana a všech 5 tehdejších tišnovských škol bylo vměstnáno do budovy měšťanské školy. Při bombardování 25. 4. 1945 byla budova školy poškozena jen mírně, němečtí vojáci však zničili vnitřní vybavení. Po osvobození města sloužila budova potřebám Rudé armády do 1. 6. 1945.

Osvobozením začalo pro gymnázium nové období v jeho vývoji. Promítly se do něj všechny společenské přeměny naší společnosti v poválečném období, a proto procházelo gymnázium celou řadou organizačních změn, které podstatně měnily jeho podobu, až se počátkem 90. let vrátilo k osvědčenému modelu z období 1. republiky. Po roce 1945 se do funkce ředitele vrátil za války penzionovaný Rudolf Bříza, pod jeho vedením byla budova vyklizena, kancelářské prostory přeměněny zpět na třídy a 11. 6. 1945 mohlo začít pravidelné vyučování. Postupně byly obnovovány sbírky, dokupovány učební pomůcky a doplňována knihovna, a to ze státních i rodičovských příspěvků, jako tradiční zdroj příjmů byly obnoveny akademie. Postupně narůstal počet žáků, takže ve školním roce 1947/48 jich bylo již 493.

Novým školským zákonem o jednotné škole bylo v roce 1948 gymnázium zařazeno do 3. stupně vzdělávání, dosavadní osmileté studium zaniklo, nižší ročníky přešly do 2. stupně základních škol a gymnázium zůstalo pouze čtyřleté. Výrazně se snížil počet žáků, ve školním roce 1952/53

klesl na 175. Doba byla těžká a totalitní režim 50. let si vybral mezi studenty a profesory svou daň. Za účast v protikomunistickém odboji byli StB zatčeni bývalí studenti gymnázia Alois Pokorný a Vlastimil Železný, maturanti z roku 1947, a 18. 12. 1952 popraveni v pankrácké věznici. K jejich skupině patřil i student oktávy Břetislav Loubal, který se stal jedním z nejmladších politických vězňů u nás, dalších deset absolventů bylo vězněno. Školu museli opustit profesori Jan Kosík a František Babák z důvodu jejich náboženského přesvědčení. V roce 1953 bylo gymnázium zrušeno úplně, organizačně spojeno s bývalou osmiletou dívčí školou na Gottwaldově ulici do jedenáctileté střední školy se společným pedagogickým sborem. Počet žáků i nadále klesal, ve školním roce 1960/61 jich bylo pouze 165. Přesto zde panoval čilý kulturní ruch, vznikl recitační a literární kroužek, studenti si zvali k besedám

významné spisovatele. O poezii si s nimi povídali Oldřich Mikulášek a Jan Skácel, o přírodě Jaromír Tomeček, z Prahy sem přijeli Jan Noha a Bohumil Říha, ze Slovenska Dominik Tatarka. V roce 1962 navštívil neočekávaně školu spisovatel Milan Kundera a zúčastnil se hodiny literatury. Studenti připravovali dále divadelní představení ve spolupráci s Karasovým divadlem, hráli loutkové divadlo, vysílali satirický pořad Zrcadlo školy a vydávali školní časopis.

V roce 1960 se novým školským zákonem dosud jednotná škola rozdělila a vznikla tříletá střední všeobecně vzdělávací škola. Nový začátek byl obtížný, v prvním roce své

Pedagogický sbor v 70. letech

existence, tj. ve školním roce 1961/62, měla SVVŠ v Tišnově pouze 4 třídy se 130 žáky.

Organizačně i finančně se SVVŠ oddělila až v roce 1963, kdy odešel do důchodu ředitel Dr. Václav Komárek, který působil na škole 29 roků a trvale se zapsal svým pojetím výuky do paměti mnoha generací absolventů. Zájem o studium osamostatněním školy vzrostl, třídy se v jednotlivých ročnících rozdělily na humanitně nebo přírodovědně zaměřené. Od roku 1968 pak bylo postupně zaváděno čtyřleté gymnázium. Pro zkvalitnění výuky byla vybudována jazyková laboratoř, modernizovány laboratoře fyziky a chemie.

V 70. letech se počet tříd ustálil na 12, počet žáků se pohyboval kolem 350. Roku 1977

Sbor v 80. letech 20. stol.

došlo ke zrušení střední zemědělsko-technické školy a její budova byla předána do užívání gymnáziu. V nově získaných prostorách vznikly další učebny, přízemí využívala mateřská škola a ZŠ Gottwaldova pro pracovní výchovu. V 80. letech se v rámci nové koncepce výchovně vzdělávací práce rozšířil výukový program o odborné předměty, žáci si mohli vybrat mezi ekonomikou a organizací, elektrotechnikou, programováním nebo zemědělstvím. V 2. polovině 80. let zahájil nově jmenovaný ředitel Dr. Milan Novotný řadu rozsáhlých stavebních úprav. Na II. budově byla vyměněna střecha, elektroinstalace a vodoinstalace, uskutečnila se plynofikace kotelen. Po odchodu mateřské školy byly postupně vybudovány odborné učebny a laboratoře biologie a chemie, učebna programování vybavená výpočetní technikou, učebna elektrotechniky a pisárna pro výuku administrativy.

Rokem 1989 se otevírá nová kapitola v dějinách gymnázia. Za nejzásadnější změnu lze považovat návrat k prvorepublikovým tradicím. V roce 1990 bylo otevřeno sedmileté studium, od roku 1995 osmileté, zůstalo ale zachováno i čtyřleté studium. Původní představa o dvou třídách 8letého a 1 třídě 4letého gymnázia v ročníku vzala za své v roce 1999 optimalizací školství navrženou tehdejšími Školským úřadem Brno-venkov, který povolil gymnáziu otevřít pouze jednu třídu 8letého a 2 třídy 4letého studia. Tím se počet tříd ustálil na 16 a počet žáků dosahuje necelých 500 v každém školním roce. Adekvátně vzrostl i počet pedagogů, kterých je ve sboru přes 40. Z kapacitních důvodů jsou třídy nižšího gymnázia (prima – kvarta) umístěny v budově na Riegrově ulici. Proměnila se i dosavadní struktura osnov. Bylo zrušeno odborné zaměření gymnázia a zdůrazněno jeho poslání připravovat studenty ke studiu na vysoké škole. Tomu slouží i nově zavedený systém volitelných předmětů, který umožňuje studentům vyšších ročníků orientovat svoje studium podle profesního zájmu. O funkčnosti systému svědčí i neustále se zvyšující úspěšnost studentů u přijímacích zkoušek, která od roku 2005 přesahuje 90 %.

Ve stavebních úpravách pokračuje i současný ředitel Mgr. Karel Švábenský, který nastoupil do funkce v roce 1992. K 75. výročí školy byly zmodernizovány interiéry školy,

zrekonstruováno sociální zařízení, budovy dostaly nové fasády. V roce 1995 vybudovala škola vlastní jídelnu v přízemí hlavní budovy, čímž se vyřešily letité problémy se stravováním žáků. K dalšímu zkvalitnění výuky přispělo vybudování odborné učebny pro dějepis a zeměpis s audiovizuálním centrem a později i interaktivní tabulí. Peněžní prostředky byly získány na základě soutěžního projektu v rámci Okresního programu rozvoje základního a středního školství. Další významnou stavební úpravu přinesl rok 1997, kdy byl na jeho konci otevřen spojovací můstek mezi hlavní a vedlejší budovou gymnázia. Důležitou investiční akcí se stalo vybudování ateliéru pro výtvarnou výchovu v půdních prostorách školy.

K 80. výročí školy v roce 2000 byly vybudovány centrální šatny, škola byla zabezpečena bezpečnostním poplašným systémem, vstup do školy je možný pouze klíčem nebo magnetickou kartou. Za finanční podpory města Tišnova dostalo školní hřiště povrch z umělé trávy s volejbalovými kurty a atletickými zařízeními pro skok vysoký a daleký. Na dvoře hlavní budovy byla dokončena parková úprava s lavičkami. V roce 2004 byla rekonstruována vnitřní elektroinstalace včetně osvětlení, do všech tříd je možno zapojit počítače s internetem a další audiovizuální pomůcky. V témže roce byla vyměněna okna na hlavní budově za plastová, počátkem roku 2005 začala jídelna po nezbytných stavebních úpravách nabízet studentům na výběr ze dvou jídel, která si mohou objednat elektronickými čipy, v létě byla vyměněna okna i na druhé budově.

Rozvoj školy pokračuje i v dalších letech. Během školního roku 2005 se podařilo vybudovat z vlastních zdrojů biologickou laboratoř, v následujícím školním roce pak zrekonstruovat laboratoř chemie, modernizovat topnou soustavu a vybavit topná tělesa termostatickými hlavicemi, v roce 2008 byla provedena sanace vlhkosti v prostorách hlavní budovy. Život školy však není určován jen rytmem stavebních prací. Pravým smyslem a posláním školy je výuka a výchova studentů. I na gymnáziu proběhla reforma výuky podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia MŠMT. Vyučující zpracovali školní vzdělávací program, podle kterého se začalo učit ve školním roce 2007/2008 v primě a postupně byl zaveden i v dalších ročnících. Škola významně přispívá i ke kulturnímu dění ve městě, ať už je to studentskými akademii a majálesy při setkáních absolventů, hudebními vystoupeními na veřejnosti, divadelními představeními nebo sportovními akcemi. Mnoho studentů a profesorů se angažuje ve veřejném životě města. Studenti jsou zapojeni do mezinárodního projektu Comenius o lidové kultuře, podporovaného grantem EU, jezdí na zahraniční studijní pobyty do USA, výměnné exkurze do škol v SRN, poznávací zájezdy do Francie a Anglie. Škola vychovala během své existence řadu vynikajících osobností, mezi jejími absolventy jsou známí vědci, vysokoškolští pedagogové, politici, sportovci i umělci.

Během školního roku 2009/2010 probíhaly přípravy k důstojné oslavě 90. výročí založení školy. Konala se řada doprovodných akcí, v prosinci se uskutečnil vánoční koncert pro pedagogy a sponzory školy, v lednu den otevřených dveří s výstavkami k 90. výročí, 15. března byla slavnostní vernisáží zahájena výstava prací žáků ve výstavní galerii Diana fy Mouka, na níž mohli studenti ukázat svoje vědomosti v odborných předmětech i zájmových činnostech, 8. dubna byl sehrán turnaj ve florbalu za účasti družstev jihomoravských gymnázií „O pohár hejtmana“ pod osobní záštitou hejtmana Mgr. Michala Haška. Součástí oslav byly i školní turnaje ve futsalu a volejbalu „O pohár ředitele školy“, v květnu studenti zorganizovali

tradiční studentskou slavnost majáles. Oslavy vyvrcholily 12. června školní akademií a společenským večerem, na němž se setkali absolventi školy se svými profesory. Během dne si mohli prohlédnout školu s připravenými výstavami, setkat se v neformálním kruhu a zavzpomínat na svoje školní léta. Věřme, že jim jejich pozitivní vztah ke škole, entuziasmus a životní optimismus vydrží i do dalších let.

95. výročí založení gymnázia v roce 2015 proběhlo ve skromnějším duchu. Uskutečnily se tradiční akce jako majáles, den otevřených dveří s tematickými výstavami, pro absolventy byl připraven sborník a konala se tradiční akademie. Neproběhlo ale společné večerní setkání absolventů s profesory v sokolovně. Nebylo možné nevzít v úvahu celospolečenský vývoj, v jehož kontextu se život školy odehrává. Pokles hospodářské výkonnosti způsobil, že se na školství začalo vydávat méně finančních prostředků, což pochopitelně pocítila i naše škola. Kráceny byly provozní výdaje, nedostávalo se investičních prostředků a mzdy stagnovaly. I v těchto nelehkých dobách si však ředitelství školy dokázalo poradit a během uplynulých pěti let dále školu zmodernizovat a zvelebit. Novou možností k získání peněžních prostředků nabídlo především čerpání z evropských rozvojových fondů, a to byl jeden z hlavních zdrojů financování nových rozvojových projektů naší školy vedle zákonem stanovených příspěvků z rozpočtu JmK.

Po čilém stavebním ruchu, který směřoval k 90. výročí založení školy, aby jej škola oslavila co nejdůstojněji, dochází k dvouletému útlumu ve stavebních činnostech. Až v roce 2012 se stavební práce znovu rozebíhají, a to sanací vlhkosti na druhé budově gymnázia, pro kterou uvolnil JmK 2 miliony Kč. I když výsledek stavebního zásahu není příliš viditelný, práce byly náročné, trvaly dlouho a vedly k vyřešení dlouhodobého problému, umožnily zlepšit prostředí žákovských šaten a zvýšit stavební kvalitu druhé budovy. V témže roce bylo rekonstruováno i školní hřiště, které dostalo nový povrch a oplocení, aby bylo lépe zajištěno proti případným vandalům. Obloženy byly i dosud betonové stěny hřiště, nové obložení působí estetičtěji a lépe chrání studenty proti úrazům. Další úpravy se týkaly již interiéru školních budov. Některé třídy a odborné učebny byly vybaveny novým nábytkem, do všech kmenových tříd byla nainstalována audiovizuální technika (dataprojektory s připojením na notebooky a tablety, projekční plátna a reprosoustavy), aby mohli učitelé využívat při výuce moderní techniku. Průběžně probíhá malování tříd, kde se vychází vstříc požadavkům studentů na barevné výmalby stěn, aby se ve své třídě cítili příjemně, a malování chodeb a natírání dveří. Zvýšilo se i zabezpečení budovy, místo zastaralých magnetických karet, které studenti často ztráceli, si nyní otvírají vstupní dveře do budovy čipy, jež jsou používány i ve školní jídelně. S dalšími významnými stavebními úpravami se počítá v příštím období. Pokud bude schválen, zásadní význam bude mít projekt půdní vestavby na hlavní budově v hodnotě přes 30 milionů Kč, který škole přinese tolik potřebnou aulu pro celoškolská setkávání a slavnostní příležitosti, moderní infocentrum a odborné učebny.

Škola tak bude moci oslavit stoleté výročí založení v novém a důstojném prostředí.

Vedle stavebních úprav se důležitým úkolem stalo i vybavování školy moderními pomůckami, které by pomohly modernizovat výuku především v přírodovědných předmětech, což se dělo zejména čerpáním prostředků z evropských rozvojových fondů. Nejprve to byl projekt „EU peníze středním školám“, který škole přinesl 1,473 mil. Kč a realizován byl v letech 2011–2014. V jeho rámci byla nejprve vyměněna výpočetní technika v učebně informatiky, aby měli studenti k dispozici moderní počítače jak po stránce technické, tak i po stránce programového vybavení. Pak následovala instalace audiovizuální techniky do tříd a instalace nových notebooků pro učitele, kteří se zapojili do projektu a začali vytvářet digitální učební materiály (DUM) do svých předmětů. Ty pak bylo možné sdílet i s jinými učiteli i mimo školu. O zavádění DUM do výuky pak bylo nutné vypracovávat monitorovací zprávy a po jejich schválení pak byly proplaceny peníze. Tvorba DUM byla nejnáročnější činností celého projektu, vyžádala si mnoho práce a úsilí učitelů. Všech 18 zapojených učitelů muselo dodržovat stanovená jednotná pravidla pro úpravu dokumentů, správné citace použitých zdrojů a ukládat vytvořené materiály do připravené adresářové struktury podle sad, jejichž počet byl dán rozsahem schválených dotací. Odhaduje se, že průměrná doba na vytvoření jednoho DUM činila asi jeden den, těchto DUM vytvořili učitelé ve svém volném čase celkem 668 podle předem daného plánu. Jsou zveřejněny na internetu na speciálním školním elearningovém portálu, který je zpřístupněn i studentům. Dalším projektem, do něhož byla škola zařazena usnesením Rady Jihomoravského kraje, byla Modernizace přírodovědných učeben a laboratoří Gymnázia, Tišnov, Na Hrádku 20 v rámci ROP 3.4 Jihovýchod za 4,5 milionů Kč. Za tyto peníze proběhla renovace učebny a laboratoře fyziky (zatmění, nové osvětlení, nábytek), sbírky byly doplněny novými pomůckami. Jednotlivá pracoviště byla propojena do sítě s učitelským PC centrem a dalšími měřicími a experimentálními soupravami, přístroji a sondami, což umožní provádět řadu měření a experimentů.

Práce na modernizaci probíhaly v letech 2013–2014. Dále proběhla realizace projektu Tablety do škol, po jehož skončení bylo 20 učitelů vybaveno tablety s výukovými programy pro každodenní výuku v kmenových třídách.

V roce 2011 se škola zapojila do krajského projektu CAF, který představuje provedení systematické komplexní analýzy zaměřující se na růst školy, otevření dialogu, umožnění srovnání s jinými školami a zahájení cesty za získáním Národní ceny České republiky za jakost. V roce 2012 pak obhájil svoji ředitelskou pozici Mgr. Karel Švábenský v konkurzu vyhlášeném Jihomoravským krajem jako zřizovatelem a vedl školu i nadále v dalším šestiletém funkčním období ve spolupráci s novou školskou radou a výborem SRPŠ. I nadále probíhaly evaluační a autoevaluační programy, rovněž závěry školních inspekcí vyznívaly pro školu velmi příznivě. Hlavní úkoly školy jsou sice vymezeny legislativou, zřizovací listinou, rámcovým a školním vzdělávacím programem, musí ale být doplněny vlastním tvůrčím přístupem a aktivitami jak učitelů, tak studentů.

Ve školním roce 2010–2011 poprvé proběhly maturitní zkoušky podle nového modelu zahrnujícího jednak společnou neboli státní část, jednak profilovou neboli školní část. Společná část se skládala ze dvou předmětů, českého jazyka (písemného testu, maturitní slohové práce a ústní zkoušky) a matematiky nebo cizího jazyka, a to vždy v základní, nebo vyšší úrovni obtížnosti. V průběhu dalších let se pak podmínky maturitní zkoušky pozměňovaly a upřesňovaly do dnešní stávající podoby, která zřejmě nebude konečná. První maturitní zkoušky ukázaly, že budou pro gymnazisty méně náročné, naši maturanti je složili všichni s velmi dobrými výsledky (oktáva s průměrem 1,54; 4. A s průměrem 1,74 a 4. B pak s průměrem 1,90). Na dobrých výsledcích školy se podílejí i jednotliví studenti svými mimořádnými výkony. Výjimečnou studentkou byla Karolína Rezková, která v letech 2011–2014 byla čtyřikrát po sobě zvolena učiteli za nejlepšího studenta gymnázia a v roce 2013 obsadila v konkurenci 168 nominovaných z celé republiky 2. místo v soutěži Nejlepší student ČR. Ocenění získala především za svoji dlouhodobou studentskou odbornou činnost v přírodních vědách, odborných soutěžích a vědeckých stážích. Vedle ní ale působí i řada dalších úspěšných studentů, Michaela Medková, která získala jako studijní talent podporu JmK za práci v SOČ, Martin Blecha a Johan Bartoš jako úspěšní řešitelé Zeměpisné olympiády v celostátním kole, podobně Jakub Planer v Olympiádě z chemie, Jan Nečas v Olympiádě z anglického jazyka, řadu

literárních ocenění posbíraly za svoje verše, prózu či eseje Anna Hrbáčková, Bernardeta Babáková nebo Magdaléna Špačková. I v současné době se objevují výrazné talenty, především Jaroslav Stránský a Petra Pikulová v přírodních vědách a Martin-Petr Tlustoš jako amatérský historik regionálních dějin Tišnovska, který obsadil 2. místo v celostátním kole SOČ v roce 2015. O kvalitní výuce jazyků svědčí i 22. místo školy v evropském kole soutěže Angličtinář roku 2016 a 29. místo Ioanny Haškové v téže soutěži, stejně jako 3. místo Jany Pikulové v celostátním kole konverzační soutěže anglického jazyka v roce 2017, 3. místo Pavla Otáhalíka v evropské soutěži v německém jazyce Společně v Evropě nebo 4. místo Marie Vojtové v celostátním kole konverzační soutěže v ruském jazyce v témže roce. Velkých úspěchů dosáhl i školní pěvecký sbor Gloria cantate, který se v gymnaziální soutěži Gymnasia cantant probojoval mezi 4 nejlepší gymnaziální sbory v republice.

Pokračuje i další rozvoj elektronizace školy. V roce 2015 se uskutečnil přechod školní sítě počítačů na nový operační systém Windows 10, zkvalitnilo se pevné i wi-fi připojení a zabezpečení dat pořízením nového routeru Sophos SG 135. V roce 2018 přešla škola od dosavadního systému evidence SAS k novému informačnímu systému Edookit, který umožňuje používání elektronické třídní knihy, od roku 2019 pak i elektronického třídního výkazu. Zkvalitnila se tím i komunikace s rodiči, kteří, stejně jako žáci, mají přístup do systému z domova. Od roku 2019 byl spuštěn nový web školy s řadou praktických funkcí (školní cloud s výukovými materiály, objednávkový systém do školní jídelny apod.). Škola využívá i dalších možností k získání finančních prostředků z různých dotačních programů MŠMT (šablony I, šablony II), JmK (projekt KaPoDaV – Podpora kariérového poradenství, podnikavosti pro udržitelný rozvoj a další vzdělávání, v jehož rámci mohli studenti navštívit mobilní digitální laboratoř FabLab, zapojit se do ekonomické olympiády, využít projektu Experti do škol MZLU, projektu Můžeš podnikat nebo vytvořit Miniprojekt Tišnovská šifra ve spolupráci s MěÚ Tišnov a ZŠ Smíškova, což je hra, která hrající provede za pomoci mobilního telefonu a QR kódů po zajímavých místech Tišnova), ale i projektů neziskových organizací (projekt JA firma pod záštitou Junior Achievement, o. p. s., nejstarší a nejrozsáhlejší vzdělávací neziskové organizace ve světě, kdy si zájemci z řad studentů s podporou lektora založili firmu TeegMe a snažili se podnikat). Díky těmto aktivitám získala škola certifikát Finančně gramotná škola – bronzová úroveň.

Gymnázium pořádá i řadu mimoškolních akcí pro celkový rozvoj studentů a smysluplné naplnění jejich volného času. Jsou to zájezdy do ciziny, výměnné a družební pobyty (např. dlouholetá spolupráce s Gymnáziem Vojtecha Mihálíka v Seredi), sportovní a vzdělávací kurzy, zájezdy do divadel a na koncerty, odborné exkurze, návštěvy muzeí, výstav a přírodních zajímavostí, školní výlety. Jejich přehled je uveden ve zprávách předsedů předmětových komisí a každoročně ve výročních zprávách školy. Na škole působí pěvecký sbor získávající vavříny na republikových soutěžích, hraje se zde amatérské divadlo, studenti mají možnost navštěvovat sportovní kroužky, taneční kurzy. V roce 2015 to byl například jazykově-vzdělávací pobyt na Oxford International School v Greenwichi (dotační program Výzva 56 MŠMT), kde se 44 studentů naší školy mohlo zdokonalit v angličtině a lépe poznat realitu života anglické

společnosti. V roce 2017 to byla vzdělávací exkurze do Švýcarska, kde studenti mj. navštívili vědecké centrum CERN. Naši školu ale navštěvují i zahraniční studenti z projektu EDISON mezinárodní studentské organizace AISEC, díky němu mohli studenti besedovat se stážisty z různých zemí světa (Kanada, Indie, Čína, Jordánsko, Rusko, Gruzie, Ukrajina, Rumunsko, Thajsko, Pákistán) a poznat tak blíže jejich vlast a kulturu. Někteří naši studenti pak absolvují roční studijní pobyty na amerických středních školách.

V roce 2018 došlo k zásadní změně ve vedení ústavu. Ve funkci skončil dlouholetý ředitel Mgr. Karel Švábenský, který v ní působil od 1. 2. 1992, a stal se tak nejdéle sloužícím ředitelem v téměř stoleté historii školy, za jehož vedení se škola stala moderní a respektovanou výchovnou a vzdělávací institucí. Novou ředitelkou se stala od 1. 8. 2018 PhDr. Barbora Holubová, která na dosavadní tradice úspěšně navázala. Škola si rovněž váží snahy města Tišnova ocenit každoročně nejlepší pedagogy ze všech tišovských škol a poděkovat jim za jejich práci. Poprvé se tak stal v roce 2016 laureátem za naše gymnázium prof. František Zachoval.

Úspěšnost školy je možné posuzovat také podle počtu žáků přijatých ke studiu na vysokých školách. I podle tohoto kritéria můžeme naše gymnázium považovat za úspěšné. Počet přijatých se trvale pohybuje kolem 90 % a ve školním roce 2010–2011 dosáhl dokonce 97,8 %.

V roce 2020 se škola připravovala oslavit stoleté výročí založení řadou tradičních oslav, organizátoři z řad učitelského sboru připravovali majáles, výstavy a koncerty, na programu neměly chybět akademie a slavnostní setkání absolventů při dni otevřených dveří. Do připravovaného scénáře však zasáhla naprosto nepředvídatelná událost, epidemie COVID 19, 11. 3. 2020 byly rozhodnutím vlády uzavřeny všechny školy a místo prezenční výuky se začalo vyučovat distančně. Z připravovaných oslav se nakonec podařilo vydat reprezentativní sborník a natočit dokumentární film k dějinám gymnázia, místo osobního setkání se mohli absolventi o rok později vydat na virtuální prohlídku školy na webu. Škola musela místo oslav řešit distanční výuku, jak klasifikovat studenty a provést řádně maturitní zkoušky, což se i při mnohých improvizacích úspěšně zdařilo. I přes všechny problémy se podařilo uskutečnit řadu

nových akcí i projektů, které pokračují úspěšně i v dalších letech. Vedení školy zařídilo trvalé místo pro školní psycholožku Mgr. Kappelovou, byl zahájen program Erasmus+ (projekt Opening Doors – stáže pro učitele na zahraničních školách pro rozvoj jazykových i pedagogických dovedností), projekt e-Twinning (spolupráce se školami v Belgii a Rumunsku), projekt „Hrdá škola“ pro zlepšení klimatu školy a mezilidských vztahů (tzv. wellbeing), dále byla navázána užší spolupráce s Masarykovou univerzitou projekty „Klinická škola a Humanitní vědy dokořán“, kdy na škole vykonávají pedagogickou praxi studenti univerzity, naši studenti jezdí na stáže na univerzitní pracoviště a na gymnáziu přednášejí studentům odborníci z různých univerzitních oborů. Účast v dotačních programech Šablony pro SŠ a VOŠ II pro podporu nových metod ve výuce přinesly škole 1737000,- Kč. Přes všechny obtíže se i tomto roce podařilo uskutečnit některé tradiční akce jako zájezd do Anglie nebo lyžařský kurz v rakouském Lachtalu. Odměnou bylo 5. místo v anketě JmK „Gympl roku“.

I ve školním roce 2020/21 epidemická situace nezměnila a po většinu školního roku probíhala distanční výuka, tentokrát již podle daných a jednoznačných pravidel stanovených MŠMT včetně konání maturitních zkoušek. I s tím se škola dokázala úspěšně vyrovnat, pomohla potřebným žákům s výpočetní technikou, aby se výuky mohli účastnit všichni, a učitelé se snažili o co nejkvalitnější výuku v rámci daných možností, což ocenila i ČŠI při hospitační činnosti. Přes omezené možnosti se studenti účastnili těch olympiád a soutěží, které bylo možné realizovat online. Teprve další školní rok 2021/22 přinesl úlevu a návrat k prezenční formě výuky, byť za cenu přísných hygienických opatření (nošení respirátorů, pravidelné testování studentů i učitelů, dočasné karantény tříd apod.). Návrat do školy umožnil realizaci nových projektů. Byly to například projekt DofE (Cena vévody z Edinburghu, jehož cílem je komplexní rozvoj osobnosti v oblastech dovedností, sportu a dobrovolnictví, který je zakončen expedicí do přírody a ověřením nově nabytých zkušeností a vědomostí), dále projekt „Pruša pro školy“ soukromé firmy, která dala škole 3D tiskárnu pro rozšíření výuky, program INTERREG umožňující studentům získat certifikát ECDL v programování s vysokým kreditem, který nahrazuje maturitní zkoušku, podobně jako již fungující certifikát FCE pro anglický jazyk. Významně se rozšiřujícím je projekt KAP JmK, který se snaží podnítit studenty v podnikavosti formou různých soutěží. Obnovila se i činnost školního parlamentu, který přichází s vlastními nápady a podněty pro obohacení života školy (např. soutěž v PC hrách GT Tournament, kterou organizují sami studenti a která již dosáhla celorepublikového významu).

V následujících letech byl již plně obnoven běžný chod školy a výuka v plném rozsahu. Konají se adaptační pobyty prvních ročníků, lyžařské a vodácké kurzy, exkurze do zajímavých

míst u nás i v zahraničí, besedy se zajímavými lidmi (profesor Kopeček z MU, spisovatelka Kateřina Tučková, expert na terorismus Adam Dolník a řada dalších), znovu se konají divadelní přehlídky NG, i pro rodiče, sportovní soutěže a turnaje, umělecké a jazykové soutěže a přehlídky, olympiády (vedle tradičních předmětů i nové jako lingvistická, logická nebo ekonomická olympiáda) a středoškolská odborná činnost, Dějepisná soutěž a Den s hejtmanem. V řadě z nich dosahují studenti vynikajících výsledků jak na krajské, tak na celostátní úrovni. Za všechny můžeme jmenovat Pavla Gajdoše a jeho 5. místo v roce 2024 v celostátním kole SOČ s prací Transcendentní čísla. I nadále pokračuje spolupráce s partnerskými školami v zahraničí, naši školu navštívili francouzští studenti a maďarští učitelé, naši studenti byli naopak na partnerské škole v Holandsku a vídeňské bilingvní škole J. A. Komenského ve Vídni, pokračuje spolupráce se slovenským gymnáziem v Sereďi. Nově se rozvíjí i spolupráce s Eurocentrem v Brně, které může nabídnout studentům řadu zajímavých přednášek a workshopů. Studenti opět vydávají školní časopis TiGy, organizují oslavy Dne boje za svobodu a demokracii, maturitní stužkovací ples a další. Podrobné informace o všech akcích pak lze najít v každoročně vydávaných ročenkách školy.

Vedle vlastní pedagogické a provozní činnosti školy dochází postupně i k dalšímu rozvoji technického a materiálního zázemí školy. Došlo k výměně plynových kotlů za moderní, ve školní jídelně byl instalován nový informační a objednávací systém, učebna informatiky byla vybavena novými a výkonnými počítači s více monitory pro zkvalitnění výuky programování, pořízeny byly 3D brýle pro výuku společenských věd. K zásadní změně by však mělo teprve dojít. Ke konečnému schválení zřizovatelem JmK se blíží dlouho plánovaná přestavba půdy na hlavní budově (již od roku 2008), kde by měla být vybudována aula, školní knihovna a učebny pro přírodovědné předměty. Vzhledem k možnému termínu zahájení stavby bylo nuceno ředitelství školy omezit připravované oslavy 105. výročí založení školy, z nichž se uskuteční pouze majáles 27. 5. 2025 a pravděpodobně den otevřených dveří v červnu téhož roku. Pokud se však projekt podaří, získá gymnázium další důležité prostory pro další rozvoj a modernizaci

školy a tím si i upevní svůj význam pro rozvoj vzdělávání v regionu Tišnovska, posílí svoji dosavadní prestiž a při dalším výročí již přivítá svoje absolventy v plném rozsahu oslav, na které byli zvyklí a které vždy ukázaly, jak rozmanité zájmy a schopnosti studenti tišnovského gymnázia mají, aby tak spojili nejlepší tradice naší školy s budoucností.

PhDr. Vojtěch Hanus